

COMPUTER

A NÉPSZABADSÁG
informatikai magazinja

2000. október 17.

VII. évfolyam, 35. szám

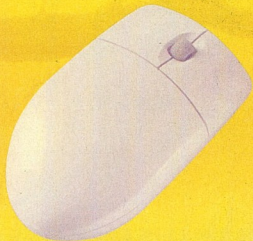
technika

VÁLTSON!

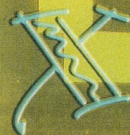
OKI
People to People Technology

WWW.OKIHU.HU • TELEFON 06 1 327 46 70

„MINDENKI IRODÁI”

8-9. OLDAL

www.comptech.hu

MÁR NEGYEDIK ÉVE No. 1: EPSON!!

Európa legjobb fotónyomtatója = EPSON Stylus Photo 2000P
- Új, pigmentes tinta
- több mint 100 év színtartósság

Kizárólagos importőr

Fax: 06 (23) 502 881

Keresse a viszonteladókánál!

EPSON®

@új világ

Ma: Elhatározta, hogy e-businessben fog utazni, bár még nem tudja, hogyan kezelje az internetes forgalom és az on-line kereskedelem robbanásszerű növekedését. Nem beszélve a világhálón már otthonosan mozgó versenytársairól.

Holnap: Új IBM e-business szervert vásárol, egyikét a leggyorsabb, legmegbízhatóbb és legjobban skálázható szervereknek. Kezdődhet az utazás.

Új világ

Kezdetben volt az e-mail és az elektronikus tőzsdei információk. Ezeket követték a forradalmi újdonságnak számító e-kereskedelmi megoldások. Ma már az e-business valamilyen formában minden vállalkozás üzleti tevékenységében szerepel – ágazattól, cégmérettől, fejlettségi szinttől függetlenül. Az e-business megváltoztatja az üzleti életet. És a valódi változás még csak most kezdődik...

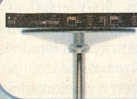
Új gondolkodásmód

Az új világban újfajta gondolkodásmódra van szükség. Új szempontok alapján kell kiépíteni az e-business infrastruktúráját és kiválasztani szervereit, figyelembe véve azok felépítését, szállítási feltételeit és integrálhatóságát, valamint szervizháttérét a működés maximális biztonságára érdekében. Az új világ hátat fordít az egyplatformos alkalmazásoknak és a zárt rendszereknek, valamint az utólagos integrációnak. A rugalmasság és a nyitottság két olyan jellemzővé válik, amely a legkevésbé sem veszélyezteti a megbízhatóságot. Az IBM a legújabb szervercsaládját – felhasználva a fejlesztésben betöltött vezető szerepét – minden ízében az e-business támogatásához alakította ki. A szerverek kifejlesztésénél olyan eszközök megalkotása volt a cél, amelyek alkalmazásával lehetővé válik az újonnan megjelenő igények kielégítése. A szerverek minden jelentős platformra alkalmazhatók, beleértve a Linuxot is. Sőt, akár 40%-kal gyorsabbak, mint más gyártók hasonló termékei. Kapacitásuk a növekedés üteméhez igazodik, és gazdaságosan bővíthető, így tökéletesen alkalmazkodnak a felhasználói igényekhez, miközben garantált rendelkezésre állást biztosítanak.

Új szerverek

Új szerverek az összes lehetséges platformra, a Windows® 2000-től a UNIX®-on át a Linux®-ig! Az IBM fejlesztéseinek köszönhetően még nagyobb teljesítmény és költséghatékonyság érhető el, amely többek között 30-40%-os sebességnövekedést jelent, köszönhetően az új, szilícium-szigetelésű másodgenerációs réz chipeknek.

Íme a vadonatúj IBM @server termékcsalád

IBM xSeries

Windows 2000 és Linux futtatására alkalmas, Intel-alapú szerverek elérhető áron – a mainframe-ek biztonsági technológiájával.

IBM iSeries

Roppant egyszerűen üzembe helyezhető, nagy teljesítményű, karbantartást szinte alig igénylő szerver, melyen üzleti megoldások ezreit futtathatja.

IBM pSeries

A legerőteljesebb és technológiailag a legfejlettebb UNIX szerversorozat.

IBM zSeries

Egyike a világ legmegbízhatóbb kritikus üzleti tranzakciós szervereinek.

@server™

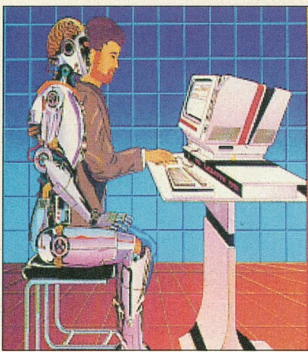
További információra van szüksége az új IBM e-business szerverekkel kapcsolatban?
Hívja a 06 40 200 156-os kék számot, vagy látogasson el az ibm.com/hu weboldalra.

Személyi azonosító CHIPKÁRTYA

► (Munkatársunktól) Finnország az első a világban, amely az informatikai szolgáltatásokat nyújtó ICL közreműködésével vezet be online személyi azonosító (ID) rendszert. A finn állampolgárok ennek segítségével biztonságosan kommunikálhatnak a kormányzattal, valamint a magánszektor intézményeivel, így bankokkal és biztosítótársaságokkal is. A rendszerhez az elektronikus infrastruktúrát, az első online címnyilvántartó rendszert és az internet banki szolgáltatásokat a Leonia Bank számára az ICL szállítja. Ugyancsak az ICL biztosítja a digitális azonosítási szolgáltatásokat, amelyeknek segítségével biztonságosan lehet kommunikálni és tranzakciókat lebonyolítani az interneten. Ez a rendszer az az informatikai felület, amely nyilvános kulcsú infrastruktúra (PKI) technológiával hitelesíti a felhasználókat. A cég szándéka, hogy a finnországi eBusiness bevezetése során szerzett tudást a világ más részén is kamatoztassa.

SZÓBÓL ÉRT az autó

► (Munkatársunktól) A Bosch leányvállalata, a Blaupunkt Hildesheim és a Microsoft Corporation Redmond/USA a jövőben a gépjármű-telematika és -multimédia operációs rendszerek területén együttműködnek. A Blaupunkt Európában piacvezető az autórádiók és a jármű-navigációs rendszerek terén, a Microsoft pedig a személyi számítógépek operációs rendszereivel vált ismertté. A két cég a gépjárművekben alkalmazható szoftverplatformot dolgoz ki, és azt ipari szabványként hozza piacra. Az alap a Microsoft „Windows CE for Automotive Version 3.0” operációs rendszere, amelyben már figyelembe vették a Blaupunkt javaslatait. Ez lehetőséget teremt arra, hogy a jövő internet- és telematikai szolgáltatásait egyszerűen és biztonságosan menet közben az autóban használni tudjuk olyan, a legmodernebb járműhöz mért működési módokkal, mint a beszédvezérelt irányítás.

Elvonókúra

SMS-MÁNIÁKUSOKNAK

► (MTI) SMS-elvonókúrával, azaz a mobiltelefonos üzenetküldésről leosztott terápiával bővült egy dán klinika „repertoárja”. Az intézet eddig mobil- és internetfüggőket kezel, ám most már a szenvedélyes üzenetők is megfelelő gyógykezelésben részesülnek az intézményben. A klinika első betege egy 25 éves sofőr, aki minden nap szinte „a sárga földig le-SMS-ezte” magát. Napi átlagban 217 üzenetet küldött, jóval többet, mint amennyit fizetéséből megengedhet magának, és képtelen kifizetni 12 ezer koronás negyedéves telefonszámláját. Ezért döntött úgy, hogy aláveti magát egy SMS-elvonókúrának.

Michael Joersel, a klinika internet-leszoktató részlegének vezetője szerint egyre több SMS-megszállott fogja igényelni segítségüket. 1998 óta hatvan ember kérte internet-elvonókúrájukat – jelentette a Reuters.

Vírusokkal A PEDOFIL HONLAPOK ELLEN?

► (MTI) Meghökentő jabsalattal állt elő Alessandra Mussolini, a jobboldali olasz Nemzeti Szövetség (AN) párt képviselője: számítógépes vírusokkal fertőztek meg a hatóságok a pedofiloknak szóló internetes honlapokat. Az egykori újfasiszta párt utód-szervezetéhez tartozó „honanya” (a Duce unokája) az olasz parlament gyermekvédelmi bizottságában zajló vitában terjesztette elő javaslatát. Eszerint a rendfenntartó szerveknek „jótékony hackerként” számítógépes vírusokkal kellene „elsőtétíteniük” azokat a webhelyeket, amelyeket a nemzetközi bünszövetkezetek a gyermekeket szexuális örömszerző eszközként kezelő ferde hajlamúak számára készítenek.

A bizottsági ülésen jelen volt az egyik illetékes rendőrpárancsnok is, aki felhívta a figyelmet az elgondolás technikai hiábavalóságára. Ha ugyanis el lehetne tüntetni a weboldalakról a képeket, a megoldás ideiglenes lenne, hiszen a képek tulajdonosa a saját archívumából bármikor újra felteheti azokat az internetre – mondta a rendőri illetékes.

Élesebben fogalmazott a sajtónak két neves olasz szakember, aki „elképesztő hülyeségnek” minősítette Alessandra Mussolini ötletét, szerintük a képviselő ebben a témában „mélyrehatóan tudatlan”.

KÉTEZER zöldkártya

► (MTI) A német munkaügyi szövetségi hivatal eddig 2140 darab zöldkártyát adott ki külföldi számítógépes szakembereknek világszerte. A hivatal vezetője, Bernhard Jagoda nemrégiben Nürnbergben elmondta, hogy ebből 404 munkavállalási engedélyt olyan külföldiek kaptak, akik Németországban tanultak. Mindenekelőtt a kisüzemek használják a zöldkártya lehetőséget: a munkavállalási engedélyek 60 százaléka a száz alkalmazott alatt foglalkoztató cégekhez kapcsolódik. Különbösen értelesen élnek a lehetőséggel a bajor, a baden-württembergi és az észak-rajna-vesztfáliai cégek. A keleti tartományokban a zöldkártyaprogram eddig nem keltett nagyobb érdeklődést. A német kormány korábbi döntése értelmében első lépésben 20 ezer zöldkártyát – azaz munkavállalási engedélyt – adnak ki külföldi számítástechnikai szakembereknek, hogy az ágazat szakemberhiányát enyhítsék.

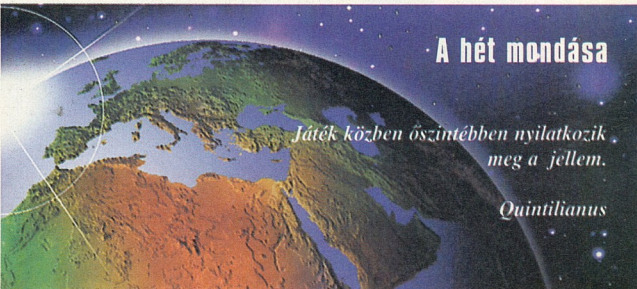
E HETI KÉRDÉSÜNK

(TrainerC Oktatóközpont, Budapest)

A Windows NT elnevezésben az NT minek a rövidítése?

- A. National Team
- B. New Technology
- C. Network Technology

(7 pont)

PONTVADÁSZ
Bónusz 2 pont
2000. 10. 17.

EGY TUDÓS MŰHELY *kincsei*

► (Munkatársunktól) A nyelv- és szoftverek magyar specialistája, a budapesti székhelyű MorphoLogic tudományos műhely a „Nemzeti stratégiai kutatások” programjának „A magyar nyelv az informatika korában” alprogram keretében, az MTA Nyelv- és Irodalomtudományi Osztály meghívására sajtótájékoztatót tartott a múlt hét derekán az Akadémián. Az idén éppen 10 éves MorphoLogic tevékenységét a legilletékesebb, Kiefer Ferenc egyetemi tanár, az Akadémia rendes tagja, az MTA Nyelv- és Irodalomtudományi Osztályának elnöke, az MTA Nyelvtudományi Intézet igazgatója méltatta. A múlt magyarországi legnevesebb művelővel, az MTA és a Szegedi Egyetem Mesterséges Intelligencia Laboratóriumával a MorphoLogic két éves (2000–2002) közös kutatási projektet indított a magyar nyelv szófély többértelmeségek számítottépes egyértelműsítésére. Elkészült – egyebek között – a magyar mondat-ellenőrzőnek, a „Helyesebb” programnak új változata.

MOTOROLA-újdonságok

► (Munkatársunktól) A Motorola múlt heti budapesti sajtótájékoztatóján bejelentette, hogy rövidesen beindítja magyarországi telefonos ügyfélszolgálatát, megújítja honlapját (www.motorola.hu), valamint átszervezi szervizszolgáltatását. A bejelentést követően bemutatja új mobiltelefonjait, amelyek révén a Motorola terméksaládáiban valamennyi tagja megtalálható lesz a magyar piacon. Minden terméksaládból szerepel a palettán egy-egy új, vagy megújult modell. Így a Talkabout 180 családcentrikus mobiltelefon, amely elsősorban a mindennapi kommuni-

káció és kapcsolattartás eszköze, míg a háromsávú Timeport 250-et elsősorban az üzletembereknek szánja a cég. A V. sorozat új tagja a Motorola V.50, mely a legkisebb és legelegánsabb kétnormás, WAP-os készülék, elsősorban az igényes megoldások híveinek. A Motorola V.100 egy új formájú, fiataloknak ajánlott személyi kommunikátor (képünkön), amely több extra szolgáltatást és praktikus funkciót kínál.

IQSOFT-Oktatóközpont

► (Munkatársunktól) Az IQSOFT-Hon Bryce Oktatóközpont október 11-én nyitotta meg kapuit Budapesten. Az alapítók szándéka szerint magas szintű, minőségű képzési szolgáltatást kívánnak nyújtani. A tanfolyamok és a további tervek között szerepel objektumorientált programozás, ECDL és más nemzetközi informatikai minősítő vizsgákra felkészítés, valamint magának a vizsgának a lebonyolítása is. A későbbiekben a profiljukat bővítik, és magyarországi vándorok hivatalos oktatóközpontjaként is kívánnak működni. Magyarországon elsőként interaktív, internetes távoktatást – e-learning – is alkalmaznak.

PANNON: az egymilliomodik előfizető

► (Munkatársunktól) Október 11-én a Pannon GSM Rt. mobiltelefon-társaság előfizetői száma elérte az egymilliót. Ennek elérése valamivel több mint hat évet vett igénybe, de az előfizető közel fele az utolsó 20 hónapban csatlakozott a társaság hálózatához. A jelenlegi adatok szerint a Pannon GSM legifjabb ügyfele 13 éves, a legidősebb 89 éves.

A Pannon GSM Rt. árbevétele 1999-ben 76 milliárd forint volt, mérleg szerinti eredménye

elérte a 13 milliárd forintot. A társaság alapítása óta több mint 800 millió dollárt fektetett be Magyarországon. A Pannon GSM az 1999 őszen elnyert koncesszió alapján az idén beindítja az 1800 MHz-es szolgáltatást. Szeptember végére a magyarországi mobiltelefon-ellátottság – a 100 főre jutó előfizetések száma szerint – körülbelül 25 százalékos volt, és a háromszereplős magyarországi GSM-piacon a Pannon részesedése mintegy 40 százalék.

enter

COMPFair

Még két hét, és újra megnyílik az ősi számítástechnikai kiállítás, a Compfair. Kollektív és jómagam sokszor írunk le ehhez hasonló kezdetű dolgozatot az elmúlt évtizedben, s a bevezető után következett a résztvevők felsorolása, a várható szenzációk, újdonságok számbavétele. Az üclet pezsgött, és ahogy ez már lenni szokott, szinte lépett a konkurencia, az osztrák–magyar Ifjabb. Rögötn felvetődött, hogy sok ennek a kis országunké két kiállítás, és a vita gyorsabb eldöntése érdekében a „nagyok” kartellbe tömörültek és az Ifjabb mellett voksoltak: úgy határoztak, hogy csak a tavaszi rendezvényen állítanak ki. Kitaláltak egy hallgatólagos piacfelosztás a két kiállítás között: tavasszal főleg a „nagyok”, a multik, összesen a kisebb hazaiak kápráztatták el a nagyérdeműt. A két vásár így akár az idők végzetéig el lett volna egymás mellett, és ezen még az sem változtatott, hogy az Ifjabból Info lett, de fogyni kezdett a kiállítások száma. Egyre több kis- és nagy vállalkozás érezte és érzi úgy, hogy túlságosan sokba kerül a négy-öt nap csillogás. Ha kevesebb a kiállítás, akkor látogatóból is kevesebb lesz, és beindul a lefelé tartó spirál.

Félreértés ne essék, ez nem csak a Compfaire vonatkozik. Általános tendencia, hogy a cégek már nem tudják kívánni egy-egy kiállítás kezdetét az újdonságok megmutatásáért, mert a versenytársak megelőzik őket. A tenderek miatt egyre kevesebb illet kapcsolódik a rendezvényekhez, a megrendelések sorsa jórészt pályázatokon dől el. Úgy tűnik, a kiállítások ideje lejár.

De elég csak a CeBit-re nézniük, hogy lássuk: ez így nem igaz. Kell EGY rendezvény, ahol találkozik egymással a szakma, és a nagyközönség is együtt láthatja a kínálta. Az EGY szó nem véletlenül csupa nagybetű, mert két informatikai kiállítás tényleg nem bír el az ország. És mert nem várható, hogy bármelyik rendező lemondjon a másik javára, talán össze kellene fogni. Létre lehet hozni egy olyan rendezvényt, ahol egyszerre van ott a szakkiállítás és a kedvezményes vásár, ahol a szakkert nem zavarja a harsogó zene és a kispénziú vevő is megtalálja a kedvezményes alaplatot. Ebben az esetben a kevesebb több lenne.

Van persze más megoldás is. Folytatódhat a küzdelem, amíg mindkét fél elvérzik. Lehet választani.

Lónyai László

A Computer Technika honlapján (<http://www.comptech.hu>) naponta friss hírek címmel jelennek meg az IT ágazat hazai és külföldi eseményeiről szóló rövid tudósítások, hírek.

COMPUTER

A Népszabadság informatikai magazinja ► Internet: <http://www.comptech.hu> ► Lapalaptól: **Person Art Kft.** ► Szerkesztőbizottság elnöke: **LÓNYAI LÁSZLÓ** ► Felnéző szerkesztő: **SELEST FERENC** ► Szerkesztő: **TÓTH IBOLYA** ► Laptyer: **FÁBIÁN ISTVÁN** ► Tervezőszerkesztő: **RÉTI ATTILA** ► Tördelészerkesztő: **VÁRAI MIHÁLY** ► Munkatársak: **DUSA GÁBOR, FÜLÖP NORBERT, GECSÉ MARIANN, ROSTA GÁBOR** ► Címlap: **KIS PÉTER** ► Médiaigazgató: **SZALADNYA KRISZTINA** ► Felnéző kiadó: Népszabadság Részvénytársaság, ügyvezető vezérigazgató: **KORDA SÁNDOR** ► Szerkesztőség és reklámiroda: Person Art Kommunikációs Ügynökség, 1141 Budapest, Komocsy u. 5-7. Telefon: 469-3030. Fax: 469-3040 ► Webdesign: **KOVÁCS GERGELY** ► E-mail: comptech@comptech.hu ► Nyomda: Révai Nyomda Kft. ► ISSN 1418-2432

TÖMÖRÍTÉS

„Préselési” módszerek

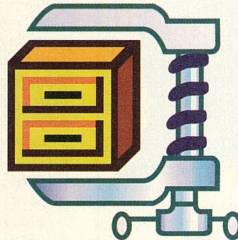
I.

Á FÁJLOK MÉRETE ÖRÖK PROBLÉMA: A MEREVLÉMEZ MEGTELIK, A SÁVSZÉLESSÉG KEVÉSNEK BIZONYUL, ÉS MÉG EGY SOR EGYÉB KELLEMETLENSÉGET IS OKOZHAT AZ ADATOK „ELHÍZÁSA”. ÉPPEEN EZÉRT ÉRDEKESEK A KÜLÖNFÉLE TÖMÖRÍTŐELJÁRÁSOK ÉS PROGRAMOK.

► Ide tartozik például a híres MPEG és JPEG, illetve a szintén ismert ZIP programverziók (PKZip, WinZip, és így tovább).

Az adatok tömörítésére szolgáló eljárásoknak két fő csoportja van, az első az úgynevezett veszteségmentes (lossless), a második a veszteséges (lossy) algoritmusok családja. Az elsőbe tartozó eljárásokat (Huffman, LZ77, LZ78, LZW) használja szinte az összes ismert tömörítőprogram: Zip, Arj, LHA, RAR, de ide tartoznak a modernes adatátvitelnél szerepet játszó MNP5 és v42.bis kódolás is, valamint a képtömörítések közül a JBIG és meglepő módon a GIF. A második családba tartozik a JPEG, illetve az összes MPEG variáció, ide értve természetesen a legismertebb MPEG-1 Layer III-at, azaz az MP3-at.

A veszteségmentes eljárások lényege – mint a névből is kiderül –, hogy a fájlok méretét úgy csökkentik, hogy visszaállítás („kicsomagolás”) után az eredeti adatokat kapjuk vissza. Ehhez az szükséges, hogy a bitek sorában előforduló „redundanciát”, ismétlődést a minimálisra csökkentjük. Ennek előnye könnyen elképzelhető, ha például azt az extrém esetet vesszük, hogy egy fájl négyezer darab „A” betűből áll. Ekkor – tömörítés nélkül – ez az adatmennyiség szépen megnövekedett az oldalt, míg ugyanennek a fájlnak az előző mondatban ismertett „tömörített” leírása már csak 24 karaktert igényel. Persze a valós életben ritkán fordulnak elő ilyen esetek, és hát a tömörítési eljárások is „kissé” bonyolultabbak a

példának szereplő megoldásnál (és egyébként a Run-Length Encoding, azaz RLE néven ismert).

A gyakorlatban főleg a Huffman-eljárás alapuló és az LZ77 és LZ78 algoritmusokat használó programok terjedtek el. Az első működése nagy vonalakban azon alapszik, hogy mielőtt elkezdenék a tömörítést, az egész állományt analizálják, és a karakterekhez az előfordulásuk gyakorisága szerint rendelünk kódokat. Ezeknek a kódoknak a segítségével egy „fát” hozhatunk létre, ahol a reprezentálni kívánt karakterek az ágak végéin helyezkednek el, az ágak között pedig a kódok segítségével navigálhatunk. Ha a leggyakrabban használt karaktereket a kiindulási ponthoz közelebb helyezzük el, akkor a nekik megfelelő kódok lesznek a legrövidebbek.

A tömörített jelsorozat mellé ezt a fát mellékelve kapjuk a végeredményt, melyet az „eljárás fordítva” megismétlése után kapunk vissza eredeti formában. A Lempel-Ziv eljárás más módon működik. A számítógépek a karaktereket 1 byte-on tárolják, mely 256 különböző értéket vehet fel (0-tól 255-ig). Sok fájlban – főleg szöveges állományokban

– bizonyos karaktersorozatok gyakran fordulnak elő. Ilyen lehet például az „egy” szócska. Ha ezt a már meglévő 255 karakter tartalmazó „szótár” mégé illesztjük, akkor egy módosított kódtáblázatot kapunk, mellyel az eredeti fájl rövidebben is leírható. Természetesen a tömörített állomány kicsomagolásához szükség van a szótár meglétére is, melyet a használt program egyszerűen a fájlhoz csatolnak.

Sok apró trükkrel lehet egyébként a tömörítés hatásfokát növelni. Egyik megoldás például a RAR által használt „solid” módszer, amikor több fájl tömörítése esetén az összes adattálmányt egyetlen folyamatos jelsorozatként veszi figyelembe – így csak egyszer kell a kibővített kódtáblázattal foglalkozni.

Egészen más módszert alkalmaznak a veszteséges tömörítő eljárások, az MPEG és a JPEG. Itt főleg az emberi érzékelés tulajdonságait, hibáit veszik alapul, itt kérdés az: mennyit hagyhatnak el az eredetiből, hogy még ne tűnjön nagynak a különbség?

Az MPEG mozgóképek tömörítésére alkalmas, és főként az egymás után következő filmkocka hasonlóságát használja ki. Egy álló háttér előtt mozgó tárgy esetén elég csak a mozgó tárgy helyzetét ismerni, a háttér adatait nem kell minden egyes kockánál tárolni. Másik szempont a nagyon finom árnyalatváltozások elhagyása. Egy erős fényforrás közvetlen közelében az emberi szem nem igazán képes a finom színkülönbségek érzékelésére, így ezek is elhagyhatók. Ehhez hasonló a hangtömörítés (például az MP3) működése is. Itt például egyes esetekben nem kell mind a két sztereocanórt tárolni, elég csak az egyikkel, illetve a másikhoz tartozó különbséggel foglalkozni. Az emberek nagy része úgysem hallja a legmagasabb (18–20 kHz-es) hangokat, így azok is levághatók.

Rosta Gábor
wbk@comptech.hu

HARDVER

h í r e k

Többprocesszoros

Athlon rendszer

(www.hws.hu) Az AMD a Microprocessor Forum 2000 rendezvényen bemutatott egy számítógépet, amely AMD 760MP chipkészletre épülő alaplapot, DDR SDRAM memóriát és két AMD Athlon processzort tartalmazott. A bemutatón a számítógép a 3D Studio Max-ot futtatotta, amely különösen jól ki tudja használni a többprocesszoros számítógépeket.

Mint ismeretes, az Athlon által használt EV6 busz egyik legfontosabb előnye az Intel P6/GTL+ protokollal szemben a több processzor hatékony kezelése. Am mindeztől nem állt rendelkezésre a megfelelő chipkészlet, ezért az Athlon-ok meglehetősen hátrányos helyzetben voltak a high-end x86 számítógépek piacán. Am ez az Intel gyengékedése miatt nagyon hamar megváltozhat, a tervek szerint ugyanis az AMD 760MP lapkákészlet még a jövő év elején megjelenik.

10,800 GB adat

(www.terminal.hu) Egy új nagy sűrűségű felvevő tárolási technológia segítségével hatalmas mennyiségű adat tárolható egyetlen bővítiókártya méretű helyre. A Keele Egyetem tavaly dolgozta ki azt a háromdimenziós memóriarendszert, amely a fejlesztők nyilatkozata szerint akár 2,3 Terabyte tárolást is lehetővé teszi egy normál méretű számítógépes bővítiószekción. A legújabb eredmények még zűbábokból, ugyanis az egyetlen kutatói most már azt állítják, a korábbi 2,3 TB-os adatmennyiség növesztésére is képesek lesznek beleszállítani ekkora méretbe, azaz 10,8 TB adat tárolása lesz lehetséges egy tenyérnyi eszközön.

Késik a PIII-as

Mivel az Intel teljes erővel a Pentium 4-re koncentrált, ezért az augusztusban hibás működése miatt visszahívott 1,13 GHz-es Pentium III-as csak a jövő év második negyedében kerül majd piacra. Kis változás várható a külalakban is, ugyanis az eddig piacra dobott példányok mind SECC2 (azaz Slot-1 foglalathoz valók) formátumúak voltak, míg a „javított változat” már az újabb, Socket-370-es FC-PGA kivitelben készül majd.

NYUGALOM A NYARALÓBAN

Mobiltelefonos őrző-riasztó rendszer

► Nincs nap, hogy ne érkezne bejelentés a rendőrségre olyan betörésről, amit sokszor már napokkal korábban követtek el, s a nyomok használhatatlanok. A hobbitelkek különleges helyzetben vannak, lakott településtől távoli elhelyezkedésük, ritka igénybevételeük miatt őrzésük nagy kihívást jelent az objektumvédelemmel foglalkozó cégeknek.

A leggyakoribb működési elv a következő: a mozgásérzékelők rövidzár elven jelzik a behatolást. Ekkor lépnek üzembe a riasztóegységek: a sziréna jelez, illetve a rendőrségre is befut a jelzés. (Természetesen a tulajdonos azonosíthatja magát egy titkos PIN-kóddal, ezzel elkerülhető a vakriaszítás).

Ezt az egyszerű, de nagyszerű rendszert azonban több ponton is ki lehet játszani. A sziréna leverésével elvágott telefonkábelig több lehetőség is nyílik a szabotázásra. Most azonban úgy tűnik, ezeket a védelmi rendszer van előnyben: kifejlesztettek egy GSM-alapon működő, interaktív, moduláris készüléket, ami talán a gépjárművédelmi berendezésekhez hasonlítható leginkább. (pl. www.safetyphone.hu – „beszélő autó”).

A rendszer részei: egy beépített mobiltelefon a kommunikációs egység. (900 MHz, 1800 MHz) Az utasítást a mozgásérzékelők jelzése alapján egy speciális fekete doboz adja, benne az Intel 87C51 típusú PIC, vagyis Programmable Interface Controller, azaz egyprocesszoros mikroszámítógép. Az energiáról a nagy teljesítményű, hálózati áram nélkül akár napokig is működő tápegység gondoskodik az egyéni fejlesztést jelzi az Assembly-C programnyelven írt szoftver, ami a fejlesztők körültekintését dicséri (www.prompt.hu). Gondoltak mindenre, a program segítségével be lehet kapcsolni a távolból is a riasztót, ami üzenetet (SMS-t) küld a felhasználó saját mobiltelefonjára, ha riasztást észlel, vagy ha nincs áram. A betörésjelző szelektíven jelzi, hogy pontosan hol, melyik zónában történt behatolás. Természetesen a rendőrsé-

get is értesíti. Megbízhatóságának nyitja a szabotázásvédelem: mivel nincsenek vezetékek, nem igényel szerelést, azonkívül nincs mit elválni az elvetemült betörők

talán észre sem veszik, hogy elment a riasztás...

A moduláris felépítésű rendszer igény szerint bővíthető például videokamerával. Itt tart

most tehát a falépítők és ágyúgolyógyártók harca, előny a védőkénél...

Farkasné Fülöp Hajnalka
cserko@mail.digitel2002.hu

XEROX®. The Document Company, a digitalis X® s XEROX CORPORATION védjegyei. Fastwinny © 2000 George Rodrigue, Csak engedéllyel használható. © 2000 XEROX CORPORATION, Minden jog fenntartva.

THE DOCUMENT COMPANY
XEROX

Óriási sebesség: Vigyázat!
10 oldal/perc fekete-fehér és
6 oldal/perc színes nyomtatási
sebesség. Ezt biztosítja
Önök a Xerox egyedülálló
Express Mode™ módja.

DocuPrint
M750

39 900 Ft*
*netto javasolt fogyasztói ár

XEROX
COLOUR | INKJET | PRINTERS

Csodálatos színek: Az
1200x1200 dpi-s felbontással
fotóminőségű színeket és éles,
lézermínőségű fekete-fehér
szöveget, vagy választékos
dokumentumot tud létrehozni.

Takarékos fogyasztás: A
négy szín különálló figyelése
InkLogic™ rendszerrel. Ez a
rendszer a Xerox azon szaba-
dalma, amely színenként figyeli
a tinta fogyását. A nyomtatófej
extra hosszú élettartamú.

www.xerox.com/inkjet

Kiemelt partnereinknél és viszonteladóinknál:

Maxys Kft., Budapest, tel.: 1/436-7360 • Sylenta Kft., Budapest, tel.: 1/437-8208 • Velcom-G Kft., Budapest, tel.: 1/436-9475 • Xcopy Kft., Budapest, tel.: 1/260-3145 • Xerox Printerszalon, Budapest, tel.: 1/340-0303 • HAYE Kft., Debrecen, tel.: 52/448-856 • Compugroup, Dunaujváros, tel.: 26/432-852 • Volán Elektronika Kft., Miskolc, tel.: 46/661-200 • Sylenta Kft., Nyíregyháza, tel.: 42/441-351 • PGM Trade, Szeged, tel.: 62/498-448 • Kvantum Kft., Szekszárd, tel.: 74/419-541 • Excom Computer, Szekesfehérvár, tel.: 22/504-540 • Karakter Kft., Szolnok, tel.: 56/420-067 • Doculand Kft., Szombathely, tel.: 94/339-794 • Pannon-Comp Kft., Veszprém, tel.: 88/329-818

„MINDENKI IRODÁI”

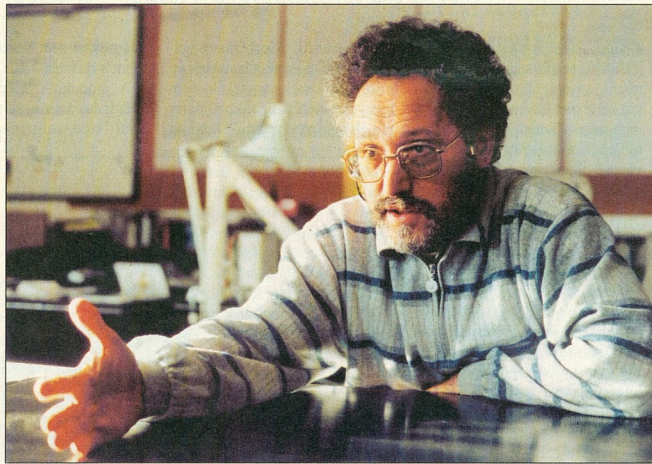
Teleházak Magyarországon

KEVÉS AZ ORSZÁGBAN AZ IGAZÁN ELTALÁLT, ÉLETKÉPES CIVIL KEZDEMÉNYEZÉS. AZ EMBER BELÉP A FELÚJÍTOTT, HOSSZÚ, FEHÉR HÁZBA, ÉS MÁR ÉRZI, HOGY ITT MINDEN RENDBEN VAN. A TELEHÁZ MOZGALOM 1994-TŐL ÉL, AKKOR 15 EMBER KEZDTE A SZERVEZKEDÉST, SZÁMÍTÓGÉPPAL, INTERNET-HOZZÁFÉRÉSSEL, FAXSZAL FELSZERELT KÉT PARASZTHÁZBAN. AZ EGYIK A FEJÉR MEGYEI CSAKBERÉNYBEN, A MÁSIK BEZENYÉN ÁLL. AZÓTA TÖBB MINT 180, INFRASTRUKTÚRÁVAL ELLÁTOTT ÉPÜLET SZOLGÁL TELEHÁZKÉNT KISEBB-NAGYOBB FALVAKBAN, ELSZÓRTAN AZ ORSZÁGBAN.

csákerényi teleház

► Csákerény Vadalma presszójában megmutatják az irányt a teleházhoz. Takaros épület, gyerekzsivaj: kölykök játszanak Quake 2-n. Illés Zsuzsa, a ház vezetője szerint úgy napi két és fél órát, míg a szülők nem telefonálnak értük. Ahogyan múlik az idő, egyre „idősebbek” lépnek be az ajtón – 25 évesig. Befizetik az óradíjat, és beszélgetnek az interneten keresztül, chatelnek vagy e-maileznek a szűfölt tisztaszobában a nyolc gép valamelyikén. A faliújságon vemhes kecskét kínálnak eladásra, szemben fotókiállítás, címe: Apa és lánya. A képeken például: egy bi-

Gáspár Mátya, a Teleház Szövetség tiszteletbeli elnöke

ka és egy üszöborjú, egy számárcsődör és kancacsacsija. Odébb kölesönözhető könyvek, CD-k. De be lehet iratkozni ebben a kultúrház-teleházban alapfokú számítógépfelhasználói tanfolyamra is. Harminc óra hater forint. – Nem kell Fehérvárra bennni – mondja a legidősebb résztvevő. A teraszon ül a 41 éves asszony, trécsel egy fiatal lánnyal, órakezdésre várnak.

Szervezett alapok

Idén a Teleház Közhazas Társaság és alapítója, a Teleház Szövetség mintegy 250 millió forintból gazdálkodik, amit jórészt a hírközlési tárca, a szociális, a vidékfejlesztési minisztérium, illetve az Európai Unió PHARE pályázataiból és a tagdíjakból hoztak össze. A szervezet tagjainak éves hozzájárulása 600 ezer és 1 millió forint között mozog. Az országban működő 180, hasonló infrastruktúrával felszerelt házból mintegy 150 tagja is a szövetségnek. A többiek azért nem – mondja Gáspár Mátya, a Teleház Kht. tiszteletbeli elnöke –, mert eddig nem kértek tőlünk semmit. Összehozták maguk a gépparkot, a támogatást. Egy falu – egy infrastruktúra – összegez az elnök –, a házban ügyintézés, oktatás, játék, munkaközvetítés folyik. Minden lakosnak alanyi joga jár ingyenes e-mail cím, s ha kell, segítünk még kérvényt is írni. A közösségi igényekből is adódik munka jócskán. A helyi hírlapok szerkesztésében, tördelésében segítenek az ott

A szociális teleházak ugyanazokat a feladatokat látják el, mint a „hagyományosok”, csupán az önkormányzatokkal szerződésben számos szociális feladatot is átvállalnak: idősek gondozását, az ebédkihordást, a falugondnok kiszolgáltatását, a falu lakosainak ügyintézését. Az országban 17 szociális teleház működik, amelyeket a Szociális és Családügyi Minisztérium mint modellkísérletet támogat. Jövőre kezdődik a modell széles körű elterjesztése. Jelenleg ennek az előkészítése folyik, vagyis a szociális szolgáltatási igények és lehetőségek felmérése.

Iskola után izgalmas a játék

Összesen négy teleház működik a Vajdaságban, amelyek a magyar teleházmodell alapján alapítottak meg. Ezek a teleházak önerőből jöttek létre, alulról építkeztek, és maguk alakították ki koordináló szervezetüket, a Jugoszláv Teleház Szövetséget is. Beer Miksaival, a Jugoszláv Teleház Szövetség (JTSZ) titkárával egy interjú olvasható a www.telehaz.hu honlap magazínjában, ahol a titkár arról nyilatkozik, hogy tervük szerint 2001 novemberéig még 30 teleházat hoznak létre Szerbiában és a Vajdaságban. A településeknek természetesen pályáznuk kell, a program költségtérítése valamivel több mint 692 ezer amerikai dollár. Ez forintban meghaladja a 200 milliót is. A USAID finanszírozza a projektet. A nyertesek számára magyarországi tanulmányutakat és továbbképzést biztosítanak a programgazdáknak.

Koszovóban és Szerbia más területein épp ezekben a napokban kampányol a magyar Teleház Szövetség és a JTSZ, hogy a meghirdetett pályázatokra megfelelő koncepcióval rendelkező kivitelezők, települések jelentkezzenek.

Azt persze nem lehet egyelőre megbecsülni, milyen hatása is lesz a teleház mozgalomnak, a szabad gondolat, internetáramlásnak a most formálódó új jugoszláv társadalomra. A program abban viszont bizonyára sokat segíthet, hogy a helyi demokratikus folyamatok felérősdíjenek, akárcsak a helyi közösségek.

dolgozik. A polgárörtség, a falugazdász vagy ötszáznál kevesebb lélekszámú településeknél a falugondnok-hálózat is látja a modern „mindenkori irodájának” a hasznát. Pályázatokon kívül, a minisztériumból egyenesen támogatott szociális teleházak működnek Észak-Banatyában, Szabolcsban és Hajdú-Biharban.

Aki a falujában teleházat akar, annak társulnia kell egy civil szervezettel (zöldekkel, nőegyletekkel, faluszépfőökkel), illetve meg kell nyernie az önkormányzatot ötletéért. Eztán benyújt egy pályázatot a szövetséghez, amely 3 évre adja a számítógépeket, induláskor kiképzési és munkaelemet. Volt már rá példa, hogy visszavették a gépeket. Sárkeresztény, Pázmánd és Újfehértó problémás esete itt ritka, máshol általános jelenség. Helyenként csak papíron létezik az a civil szervezet, ami igényelte, majd meg is kapta a számítógépeket. Előfordult, hogy összeesett az önkormányzat és a vállalkozó, hogy ki fizesse ki a telefonszámlát, mivel a szerződésben ezt nem tisztázták. Vagy azon kaptak össze, a támogatásért cserébe mit is kell nyújtania a teleháznak.

fálón. Gáspár Mátyas ötlete volt, hogy keressék meg a hivatalokat, és számukra „halálszanalek” az internetről mindenki számára értékes információkat. Így a fiú a teleház gépe előtt ül, s közhazsú (táv)munkában dolgozik. Amit talát, azt a közös honlapra (www.mindentudo.hu) felteszti. Közös, mert még hármán vannak rajta kívül közérdekű információkat kereső munkatársak – Jászkeresztényben és Magyarkeszin. Bérük nagyobb részét a munkaiügyi központok, 10-30 százalékat a Teleház Kht. állja.

Gyerekek most is számosan vannak. Ők az elsők, akik birtokukba veszik a teleházakat. Egyrészt mögött és mellett ilve szurkolnak az épp játszóknak, vagy lehurrogják egyémet az elhízbáztott lépések miatt. Csákerényben 15 év múlva derül majd ki, hány informatikus is jut egy négyzetméterre. A gyerekekben rejlő lehetőségeket ismertre fel a Microsoft, amikor szeptember végén karitatív és üzleti megfontolásból felajánlotta a Teleház Szövetségnek, hogy a teleházak minden Microsoft-szoftert ingyen használhatnak. – Amúgy is minden szoftvert legális nálunk – mondja Zsuzsa, a csákerényi házvezető.

Önmegsemmisítés vagy átszervezés?

Kelet-Magyarországon több mint 20 „programozás kicsiknek” teleházas képzés indul tíz különböző településen, ebből 4 helyen roma gyerekeket nevelő számára. Tavaly Szabolcs megyében – a Teleház Kht. közreműködésével – 12, foglalkoztatást segítő, internetcsatlakozással, számítógépekkel felszerelt épületet létesítettek, amit a megyei munkaiügyi központ 4 millió forintot kezdőtőkével és 2 fős 3 évi bérrel támogat. – Mintegy 800 teleház, vagy kisebb méretű, 5 gépnél kevesebbel ellátott „telekunyhó” indul be 2003-ig – búcsúzik Gáspár Mátyas –, s ez több, mint amennyi Skandináviában vagy Amerikában van. Így, ott az otthonok felében előfizettek a világhálóra, és ott áll komputer is a lakásban.

A Teleház-mozgalomban is benne rejlik tehát a teremtés és az önmegsemmisítés jellege. Egy idő után – s ennek oka lehet az informatikai kultúra terjedése – megszűnik teleházként működni. Avagy erősdíked civil szolgáltató- és kultúrház jellege, úgy, hogy önmegsemmisítő képességét és közösségi köhéziós szerepét megtartja.

Gecse Mariann
mgecse@comptech.hu

Teleházak Magyarországon

Csákerényi perspektívák

Csákerény teleháza évi másfél millió forintból gazdálkodik. Havonta mintegy 100 ezer forintot termel ki, így a bevételai majdnem fedezik a fenntartását. A többi pályázatot és önkormányzati támogatást. Sok településen a képviselő-testület megszavazta, hogy a helyiséget és a reziszt állja a falu. (Egyes közösségekben viszont nem mindig megértőek más intézmények. Klasszikus eset, hogy az iskolák vagy a művelődési központok vezetői vetélytársat látnak az induló teleházban.)

A számítástechnika óráit egy fősoklás tartja. Asztalos Zoli már „teleházgyerek”, kölyökkorától ide jár. Ha épp nem oktat a teleházban, akkor távmunkában mindenkinek egyaránt értékes, közérdekű honlapokat kutat, fürkészt a vilá-

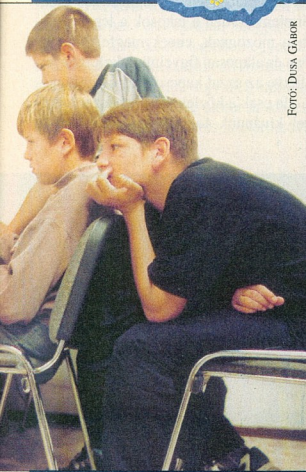

Foto: Dóra Gábor

2001 Multimédia Számítástechnikai Szakkiallítás Szegeden, 2000. november 9-11. között.

Bővebb felvilágosítás és jelentkezés: Szegedi Nemzetközi Vásár Kft.

6722 Szeged, Mérey u. 6/b. Internet: <http://www.szvn.hu>
Telefon/fax: (62) 471-325 E-mail: szvn@szvn.hu

JÁTÉK

h í r e k

Moto Racer World Tour

A Moto Racer egy-két éve az egyik legjobb motorversenyt bizonnyalt, melyben tengerpartokon és erdőkben adhattuk a gúzi kedvenc motorjainknak. Az Infogrames kiadásában, a Delphin Software fejlesztésében készült a Moto Racer következő része, a Moto Racer World Tour. Az epizód, hasonlóan elődjéhez, akcióorientált versenyjáték lesz, nem pedig ultrarealistikus szimulátor. Hat versenymódban játszhatunk (Speed Racing, Supercross és Motocross, Time Trials, Dragster, Freestyle and Traffic), melyek között a terepmotorozás és a forgalomban történő versenyzés is szerepel, de megmérkőzhetünk saját korábban elért eredményeinkkel is. A játékmódok között megtalálhatjuk az összes eddig megszokottakat (Practice, Single Race, Time Attack, Arcade Mode, Championship Mode), vagyis gyakorolhatunk, kipróbálhatunk egy-egy pályát, de végigjátszhatunk egy teljes bajnok szezont is. Ebben a részben már tudunk motorjainkon is bonyolítani, versenypályáról versenypályára haladva finomítani a beállításokon. A program támogatni fogja a Force Feedback-es joystickokat is. Megjelenés 2001 tavaszán.

Sprint Cars

A WizardWorks bejelentette, hogy a Dirt Track Racing sorozat következő része hamarosan a boltokba kerül. A Dirt Track Racing: Sprint Cars a napokban aranylemeze került, és megjelenése október közepére-végére várható. A játékban 20 realisztikus pálya vár ránk, amelyekben egyesével, vagy karrier módban egymás után is végighajthatunk. So főt a World of Outlaws (a törvényen kívüli világ) elnevezésű versenysorozat résztvevői közül választhatunk.

Kedvezményes csomagok

A 3D0 az Egyesült Államokban előindította a boltokba az Army Men című játéknak Army Men Value Pack nevű változatát. Ebben megtalálható a program előző négy része, így birtokosi lehetünk az Army Men első és második részének, valamint a Army Men: Toys in Space és az Army Men: Air Tactics című játéknak is. Szintén a 3D0 jelentette be másik kedvezményes csomagját, amely a Heroes of Might and Magic III-t, a legjobb körkörös osztási stratégiai játékokat érti. A szerencsés amerikaiak az alapjátékon kívül birtokukba vehetik a két kiegészítőt is, az Armageddon's Blade-et és a The Shadow of Death. Ezekben összesen 200 különböző pálya és küldetés vár azokra, akiknek hihetetlen mennyiségű szabadidejük van, mert tiszta játékidővel számolva is több hétre telik mindet végigjátszani. De ha ez sem elég lenne ki a hihetetlen játékosokat, a csomagban található véletlengenerátor képes eddig nem látott pályákat előállítani. Ha unjuk egyedül, hálózaton akár nyolcan is játszhatnak egyszerre a játékkal.

SWAT 3: Elite Edition

A Sierra bejelentette, hogy elkészült a SWAT 3: Elite Edition játékkal. Ez a program tulajdonképpen a SWAT 3 taktikai játék többjátékos verziója. Ennek segítségével a játékosok megmérkőzhetnek egymással interneten keresztül, és kapnak egy sor eszközt, amivel saját maguk is készíthetnek új pályákat egymás számára, de találhatunk benne új küldetéseket és fegyvereket is.

Közlekedő ÓRIÁSOK

TRAFFIC GIANT, AZAZ KÖZLEKEDÉSI ÓRIÁSOK, EZ A HANGZATOS CÍME ENNEK AZ ANGOL NYELVEN MOST MEGJELENT PROGRAMNAK, MELY A LEGINKÁBBI A TRANSPORT TYCOON ÉS A SIM-SOROZATTAL ROKONÍTHATÓ. AZ ÍGÉRETEK ÉS ÖTLETEK ELLENÉRE EZ A JÁTÉK A NAGY ELŐDÖK SZÍNVONALÁT SAJNOS CSAK HELYENKÉNT ÉRI EL.

► A Verkehrs Gigant német nyelvterületen már régebben megjelent, azóta küldetéslemez is adtak ki hozzá, sőt, a Gold Edition változata is napvilágot látott nemrég. A nagyvilág azonban az angol kiadás kapcsán csak most ismerkedik vele, tegyük hát ezt mi is.

Hogy mi olyan izgalmas a városi tömegközlekedés szimulálásában? Ezt a kérdést – saját bevallásuk szerint – maguk az osztrák fejlesztők is gyakran feltehték maguknak, miközben dolgoztak ezen a projekten. Buszokat, villamosokat, metrót építeni, irányítani és karbantartani, útvonalakkal, menetrendekkel, jegyárakkal bajlódni talán mégsem olyan izgalmas dolog, mint kaland-, sportjátékokat vagy autósprogramokat nyomni, esetleg valós idejű stratégiai kihívásokban izzadni – vélik egyesek. A Transport Tycoon vagy a Sim-sorozat hihetetlen sikere mégis meggyőzte a kétkedőket: ilyen jellegű programra igenis szükség van a piacon.

Első megközelítésre ez a játék sem különbözik különösebben a hasonzorúktól: adva van néhány város, ahol az emberek jobb híján autókkal közlekednek, mennek munkába, vásárolnak, fogyasztanak, szórakoznak, ki-

kapcsolódnak. Mivel nincs tömegközlekedés, a rengeteg gépkocsi dugót, szmogot, permanens kellemetlenséget okoz, lassan már a járdán sem lehet mozogni biztonságosan. Ekkor lépünk be mi a képhe, általában többezer magunkkal, és a legfőbb feladatunk, hogy ebből az egyre sűrűsödő káoszból kellő tömegközlekedés kialakításával élhetővé, lakhatóvá, szerethetővé tegyük a várost.

Többféle nehézségi szinten és céllal kezdetünk mindebbe bele. A realisztikus módban értelemserűen a lakosok a legvalóságosabban mozognak, ennek megfelelően állandóan és alaposan figyelniük kell igényeiket, illetve az azzal kapcsolatos összefüggéseket. Ha csak a közlekedési rendszer kiépítésével kívánunk foglalkozni, válasszuk a

Simsék expanziója

Kétségkívül az idei kora tavasz egyik slágerjátéka volt a The Sims: jól kitalált emberrsimulátor, jó színvonalon elkészült. Családot, (házaspárt vagy magányos hősöket) irányíthatunk benne, csináshatunk otthonukat, szervezhetjük az életüket, bonyolíthatunk kapcsolataikat. Több millióan izgultak rá világszerte, néha nem is értem, miért jó az,

ÚJ MOBILTELEFONOK a piacon

I. rész

A MOBILTELEFONOK GYORS ÜTEMBEN TERJEDNEK SZERTE A VILÁGON, ÉS STÁTUSZSZIMBÓLUMBÓL MÁRA MÁR TELJESEN A MINDENNAPI ÉLET RÉSZÉVÉ VÁLTAK. A KÉSZÜLÉKEK GYÁRTÓI EGyre ÚJABB ÉS ÚJABB MODELLEK PIACRA DOBÁSÁVAL PRÓBÁLNAK MEG KEDVEZŐ POZÍCIÓT KIVÉVNI, ILLETVE VERSENYBEN MARADNI. A LEGNAGYOBB CÉGEK ÁLTAL A KÖZELMÚLTBAN BEMUTATOTT ÚJ TELEFONOK MOSTANÁBAN KEZDENEK HAZÁNKBAN IS ELÉRHETŐVÉ VÁLNI, ÍGY EZEK KÖZÜL PRÓBÁLTUNK KI NÉHÁNYAT.

► Elsőként a legnagyobbtól, a Nokiától próbáltuk ki a fiatalok között igen népszerű 3210-es utódját, mely meglepő módon a keresetségben a 3310-es számot kapta. A telefon dizájnya jól látható módon a 3210-es továbbfejlesztése, némi tömörítéssel. A mérete és „antennanélkülisége” lehetővé teszi, hogy szinte bármilyen nadrágszobában kellemesen elférjen, míg a vibráló hívásjelző segítségével akkor is megérezzük a hívást, ha épp a zajos tömegközlekedésben, vagy valamilyen szórakozóhelyen vagyunk.

A készülék extra funkcióinál a memóriák igen alaposan a társaságot, bulikat, SMS-ezést kedvelő réteget célozták meg. Így például lehetőségünk van extrahosszú, 459 betűs üzenetek küldésére három SMS összerendezésével. A bulik megbeszélését igen megkönnyíti az, hogy a megírt szöveget egyszerűen elküldhetjük több címzettnél is. Teljesen egyedi ötlet a chat-funkció. Ez nem más, mint IRC a mobilon – persze csak két ember között.

Az üzenetek gyors megírásához előre elkészített (és tetszés szerint bővíthető) sablonokat használhatunk, valamint hangulatjeleket (smileyk) illeszthetünk be. Ugyan a telefon rendelkezik a 3210-esen is meglévő T9

prediktív szövegbeviteli modulal, a magyar nyelvű szótár hiányában ennek nem sok hasznát vesszük itthon. Szintén a 3210-eshez hasonlóan lehetőség van képes üzenetek küldésére is.

Annak érdekében, hogy felismerjük ha minket keresnek, a 3310 45 darab különböző dallamot ismer, illetve lehetőség van hét – saját magunk által szerzett – zene eltárolására is. A kényelmi funkciók közül mindenképp említést érdemel még a határ-
időnapló
(bár kicsit

igénytelen), a hangra tárcsázás és a telefonkönyvben tárolt személyek mindegyikéhez külön rendelhető csengőhang. Igen érdekes a játékgyjűtemény, ahol Space Impact néven meg egy űrhajós-lövöldözős játék is helyet kapott.

A következő készülék a Siemens hazánkban frissen bemutatott csúcsmodellje, az S35i. Ez a készülék a legnagyobb tagja annak a családnak, melyet egyelőre főleg az C35-M35 páros képvisel idehaza. Az S35i leginkább a C35 „Luxusváltozatának” fogható fel, kiegészítve pár extra funkcióval. Ellentétben a kisöcsével, a telefon a manapság divatos, rejtett antennás formát követi, és egész apró méretű. A beépített funkciók gazdag választéka azonban meghazudtolja ezt a liliputi termetet. A készülék WAP-böngészőt és számítógépes modemet is tartalmaz, ez utóbbi az infraport segítségével egyszerűen csatlakoztatható például mobil számítógépekhez, PDA-khoz. Az extra funkciók közül mindenképp érdemes a megemlítésre a hangtárcsázás funkció, mellyel az S35i esetében a headset használata

közben is lehet tárcsázni, a „telefilofax” funkció – mely egy határidőnapló, naptár, számlológép, pénzmemátváltó és elektronikus névjegykártya egyben – és a 20 másodpercbe beépített diktafon. A többi Siemensnél megszokott funkciók – rezgő hívásjelzés, óra és stopperóra, dátum és ébresztő – itt is megtalálhatóak, valamint pár játékkal is lehetőségünk van elszórakozni. Megtalálható például a híres Aknakereső mobilos változata is – viva la Windows!

Az igen bonyolult és sok funkció magában rejtő menüt kívánására egyszerűbbé is tehetjük, így a kezdő felhasználók sem tévednek olyan könnyen el. Úgyes megoldás, hogy a telefon gombjainhoz speciális funkciókat rendelhetünk hozzá – például az ötös gomb nyomva tartásával elérhetjük mondjuk az üzenetküldés menüpontot.

A mai telefonoktól már megszokott módon lehetőség van felhasználói profilok (csengőhang, hangerő, vibra- és egyéb beállítások) létrehozására. A legfontosabb telefonszámokat VIP-jelzéssel is elláthatjuk.

A telefon megfelelő számú zenelehetőséggel rendelkezik, illetve mi is készíthetünk saját melódiákat is. A SIM kártyán kívül a telefonban is tárolhatunk

neveket, itt maximálisan száz darabot.

Harmadikként egy kuriózum, a Samsung SGH-M100-as készüléket próbáltam ki. Ennek a készüléknek különlegessége, hogy nemcsak telefonként, hanem MP3 lejátszóként is funkcionál. A telefon-walkman, mely egyébként igencsak apró és könnyű, 32 MB memóriával rendelkezik, mely annyit jelent, hogy az interneten általánosan elfogadott 128 kbps tömörítettű fájlok esetében nagyjából félórányi zene tárolására képes. A lejátszó funkciókat a telefon billentyűzetéről, illetve a hozzáadott fülhallgató-headset kombináció távirányítójáról vezérelhetjük. Ez utóbbi megoldás egyébként nagyságrendekkel kényelmesebb, lévén hogy a telefon gombjai igencsak aprók. A lejátszási funkciók nem különböző színek, a szokásos lehetőségeken kívül (ismétlés, random lejátszás, random ismétlés, és így tovább) csak egy pluszlehetőségünk van: bármelyik számban megjelölhetünk két pontot, és a közöttük lévő részt a készülék folyamatosan ismételné fogja. A hangzásvilágot hivatott javítani pár beépített EQ beállítás is. Nekem leginkább a Rock nyerte meg tetszésemet, ez ugyanis viszonylag kellemesen kiegyenlítette az apró fülhallgatók hátrányát.

A számokat a PC-ről a parhuzamos porton keresztül tölthetjük a telefonra, így viszonylag gyors adatátvitellel érhető el. De nem tudom megállni, hogy ne hívjam fel a figyelmet

kat végezhetünk el. A telefon 32 MB-nyi memóriájára egyébként nemcsak zenei, hanem bármilyen más adatállományt is fel tölthetünk.

Térjünk most rá a nem annyira érdekes elsődleges funkciókra, a telefonhoz kapcsolódó lehetőségekre. A készülék egyértelműen a felső kategóriába tartozik, rezgéses hívásjelző, aktív flip, hangtárcsázás és határidőnapló, to-do-list egyaránt megtalálható rajta. Természetesen saját csengőhangot is készíthetünk, illetve egy sereg egyedi játékkal is elszórakoztathatjuk magunkat. A zeneszerkesztő egyébként igen érdekes,

Telefon	Nokia 3310	Samsung SHG-M100	Siemens S35i
Frekvencia	900/1800 MHz	900/1800 MHz	900/1800 MHz
Méret	113x48x22 mm	106x44x19.3 mm	118x46x21 mm
Súly	133 g	97 g	99 g
Készletléti/ beszerzési idő?	55 ó - 260 ó / 2630p - 4630p	max 220 ó	max 6 óra

az USB adta lehetőségekre... A készülék egyébként IrDA csatlakozóval is rendelkezik.

Egyébként az SGH-M100-hoz egy CD-ROM is jár, melyen a fájltranszfert lehetővé tevő program mellett egy telefonkezelő alkalmazást is találhatunk. Ezzel a telefonkönyvünket, SMS-einket tölthetjük le-fel, illetve egyéb, a telefonhoz kapcsolódó feladato-

ugyanis valódi kotta használatával működik, ahelyett, hogy kódokat kellene beírunk. Természetesen felhasználói csoportokat is létrehozhatunk. A telefon a SIM kártya memóriáján kívül 99 nevem befogadni képes telefonkönyvvvel is rendelkezik

Rosta Gábor
wbk@comptech.hu

REGIONÁLIS partnerközvetítő

PÉK KERESI A SZÉP MOLNÁRNÉT – LEHETNE A SZLOGENJE ANNAK AZ ADATBANKNAK, AMELY A KIS- ÉS KÖZÉPVÁLLALATOK KÖZÖTTI INTERNETES PARTNERKÖZVETÍTÉST IGYEKSZIK FELKAROLNI. A WEBBUSINESS INTERNETES ÜZLETI INFORMÁCIÓS ADATBANK MAGYAR, ANGOL ÉS NÉMET NYELVŰ WEBOLDALAI SZEPTEMBER VÉGÉTŐL MÁR LENGYELŰL IS OLVASHATÓK.

► A WebBusiness rendszert üzemeltető WebTime Kft. először itthon, 1998 májusában indította útjára az online adatbankot, azzal a céllal, hogy a gazdasági élet szereplői gyorsan tudjanak üzleti partnereket találni. A szolgáltatás lényege, hogy a magát a rendszerben regisztráló cég folyamatosan díjmentesen lehívhatja a számára fontos üzleti ajánlatokat paramétereik, például a TEAOR szám, a tevékenység jellege alapján. Kócsó László, a Webtime ügyvezetője elmondta: így a régió vállalkozásai gyorsan rátalálhatnak beszállítói vagy alvállalkozói körükre. Például pék a megfelelő molnárra, építészre az anyagbeszerzőre. Fizetni akkor kell, amikor a cég saját ajánlatát, magáról szóló információt szeretne a rendszerben közzétenni. Ilyenkor éves díjat kell fizetnie, amiért cserébe honlapját is elkészítik, frissítik.

A Webtime célja, hogy az elkövetkező hónapokban további közép-kelet-európai országokban nyissa meg kapuit. Jelenleg az angol, német és magyar nyelvű ingyenes adatbázisnak 10 ezer regisztrált felhasználója van, s csupán őszszázan fizették meg az aktív szereplés, vagyis az internetes megjelenés, hirdetés árát.

Kócsó László elmondta, hogy a magyarországi tagok díjmentesen megkapják a lengyelországi adatbázishoz is a hozzáférést, hogy ezzel elősegítsék a két ország, a illetve kis- és középvállalatok közötti gazdasági kapcsolatok élénkítését.

P. Zs.

Új notebook fél áron?

Igen!

www.portocom.hu

FELVÁSÁRLÓ Integra

► (Munkatársunktól) A pénzügyi szoftverek és vállalatirányítási rendszerek fejlesztésével foglalkozó Integra Informatikai Rt. felvásárolta a telekommunikációs cégek számára informatikai szolgáltatásadást és szolgáltatásokat kínáló T-COM Kft.-t. A bejelentésre összehívott sajtótájékoztatót Leopold Oszkár, az Integra igazgatósági tagja elmondta, az akvizíció révén létrejött harmadik, telekommunikációs informatikai szolgáltatásokat nyújtó divízió a cég növekedési stratégiájának első lépése, amelyet további felvásárlások követnek majd. A cél pár éven belül egy nemzetközi piacokon is megjelenő, internetes alkalmazásokat fejlesztő, 200 fős cég megerősítése. A felvásárlásokhoz szükséges anyagi források az idei két, – 64, illetve 116 millió forint – zártkörű tőkeemeléssel sikerült előteremteni, amelyek révén a cég jegyzett tőkéje 400, míg saját tőkéje 681 millióra növekedett. A menedzsment azonban más finanszírozási megoldásokat is megvizsgál, melyek között a nyílt részvénykiadás is szerepel mint lehetőség. Az akvizícióval párhuzamosan az Integra folytatja a vietnami piac meghódítását, amire jó kiindulási pontot jelenthet a Thien Nam Ltd.-vel létrehozott vegyes vállalat, az Integra Pacific.

MEGÚJULÓ ONLINE ÚJSÁG

► (Munkatársunktól) Aki rákattint az IDG Számítástechnika online újságra, megújult külsőt, új design-t és felépítést, új rovatokat, szolgáltatásokat talál a képernyős oldalakon. Az IDG, a legnagyobb nemzetközi számítástechnikai kiadó, a magyar Carnation Internet Consultingot bízta meg az új elektronikus újság korszerűsítésével. A változások lényege, hogy az eddigi óránként 15-20 helyett, akár 30-40 számítástechnikával kapcsolatos friss hír is megjelenik majd az oldalakon. Minden elemhez hír, elemzés, letöltés, link, stb. kapcsolódó információk rendelhetők. Egyedülálló szolgáltatás, hogy mintegy 250 cég naprakész adatai is rendelkezésre állnak. Ebbe az IT adatbázisba a cégek elküldhetik a róluk szóló legfontosabb információikat.

index

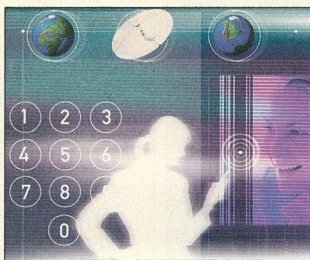
hír az INDEX-ről

Fizikai Nobel-díj INFORMATIKAI FEJLESZTÉSEKÉRT

Két amerikai és egy orosz kutató kapta megszívta a fizikai Nobel-díjat, a modern informatika alapját képező kutatásaikért. A díj felét az orosz Zhores I. Alferovnak és az amerikai Herbert Kroemernek ítélték a nagy sebességű elektronikában és az optoelektronikában használatos félvezető heterostrukturák kifejlesztéséért, a másik felét

MVM-SAP szerződés

► (Munkatársunktól) A Procont Kft., a KPMG és a Syngon vezetői október elején aláírták azt a mintegy 900 millió forintos szerződést, melynek célja, hogy a Magyar Villamos Művek Rt.-nél és a hozzá tartozó társaságoknál egységes, SAP alapú vállalatirányítási rendszert vezessenek be. A projekt első lépésében az MVM holding SAP rendszerének felépítését, valamint a Paksi Atomerőmű Rt. SAP R/3 rendszerének bevezetését kell elvégezni.

MEGALKULT A PIXELPARK

► (Munkatársunktól) Az internet alapú szolgáltatásokat nyújtó Pixelpark megalapította első közép-kelet-európai részlegét, a Pixelpark Hungary Kft.-t. Az október 1-jétől működő Pixelpark Hungary Kft. a Pixelpark CEE Holding AG számszázalékos tulajdona – jelentették be a napokban tartott budapesti sajtótájékoztatón. A Pixelpark szolgáltatásaival elsősorban vezető cégeket céloz meg Magyarországon. Ugyanakkor a helyi sajátosságok ismerete révén, a már meglévő nyugat-európai és amerikai „blue-chip” ügyfeleink platformot kínál elektronikus kereskedelmük kiterjesztéséhez Közép-Kelet-Európában. A mobil-internetről szólva Alfred P. Höfinger, a cég elnök-vezérigazgatója elmondta, hogy a közép-kelet-európai régió a mobilkommunikációs szektor leggyorsabban növekvő piaca, ami óriási lehetőséget kínál. Elemzők előrejelzése is e-business gyors piaci növekedését jósolja Magyarországon. A Pixelpark legfőbb célja az „business-to-business” szegmenst tartja.

kukac

LEMERÜLÉS

A modern telefónia alaposan megváltoztatta szokásainkat és viselkedési szabályainkat is. Eddig, ha egy kellemetlen, vagy hosszas telefonbeszélgetésnek véget akartunk vetni, akkor arra kellett hivatkoznunk, hogy a túzhelyen odaéj a töltött káposzta, nyitva hagyjuk a vízcsapot, éppen csöngettek az ajtón, vagy fontos interbárn hívást várunk Ravalpindiból.

Ma már ilyen fondorságra nincs szükség, elég annyit mondani: ne haragudj, de mindjárt le fogok merülni! Beszélgető partnerünk ebből nem arra következtet, hogy éppen Piccard professzor mélytengeri búvárhajójában ülök merülésre készülve, hanem tudja, hogy a mobiltelefonom akkumulátora az utolsókat rúgja töltésileg.

Tessék nyugodtan kipróbálni, mert ez egy varázsmondat! Ha bementem, hogy rögtön le fogok merülni, akkor a beszélgetőpartnerem magatartása megváltozik: locsogás helyett érdemi, feszes, szabatos, precíz és főleg rövid mondatokba foglalja össze mondanivalóját. Ily módon a beszélgetések időtartamát úgy le lehet rövidíteni, hogy az már a telefon-társaságok esetleges csődjéhez is vezet, de ezzel most ne tessenek foglalkozni!

A varázsmondat persze sok mindenre jó. Például arra, hogy könnyen, ginszen megszabaduljak a nem kívánt hívótól, mert azt mégsem mondatom, hanem békén, nincs kedvem csacsogni veled, de ha lemerülök, az egészen más. Leplezhetem feledékenységemet is, míg mentés-gemre kitalálkozik valamit, elrebecem a varázsmondatot, és már nincs semmi baj.

A mátkor a nejem hívott napközben, éppen a szűfölt buszon voltam, ilyenkor is be szokott válni a varázsmondat, amely ráadásul most valós is volt, hiszen az aksi diszkrét pittyenéssel jelezte, hogy valóban teljesen lemerült.

Délután későn értem haza, a nejem éppen telefonált, beszélt, beszélt, csak a kagyló mögül intett egy üdvözlöttem felem. Én is jelbeszéddel kérdeztem, hogy kívül beszél? Döböntem énre a telefon.

- Hát veled!.. Bár nekem is gyantós volt, hogy már órák óta nem szólalt bele!

Trunk! Bemabás

Összeállította:
Geese Mariann
mgese@comptech.hu

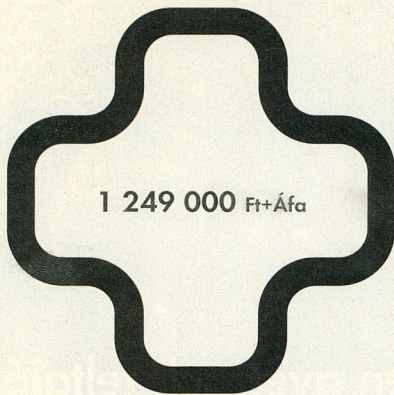
Minden gyermek feltaláló.

Mert nem fél attól, hogy piszkos lesz a keze. Mindent kipróbál.

Rágógumival ragaszt. Képes összetörni valamit, csak hogy lássa, miként működik. Olyan lehetetlennek tűnő dolgokba kezd, ami egy felnőtt fejében meg sem fordul. Hasonló alapokon újjult meg a hp is. Újítson Ön is.

www.hp.hu vagy www.hp.com

Egyedülálló kedvezmények egy egyedülálló szerverhez.*

hp netserver lc2000 workgroup server

Modell D8521A: Intel® Pentium® III processor 600 MHz /1duál bővíthetőség / 256 MB SDRAM (4 GB-ig bővíthető) / 3 x 9 GB Ultra2 SCSI forrócsérés merevlemez, 6-ig bővíthető, összesen 144 GB maximális belső tárolókapacitás / lemeztömbe vezérlő / 10/100TX PCI hálózati kártya / 6 db PCI csatlakozás / Integrált HP Remote Assistant kártya / forrócsérés táp; redundáns, forrócsérés ventilátorok / Microsoft Windows 2000 Server OEM operációs rendszer / Ajánlott végfelhasználói ár 1 249 000 Ft+ÁFA

*Most fantasztikus áron veheti meg a hp lc2000 netservert és a Microsoft Windows2000 Server szoftvert! Szeptember 1. és október 31. között a szerverhez a Windows2000 ügyfél hozzáférési licencet 33% kedvezménnyel vásárolhatja meg.

invent

(1) 382-11-11 | www.hp.hu/Lc2000

Intel, the Intel Inside logo and Pentium are registered trademarks and Celeron is a trademark of Intel Corporation.